

Japans steltgras (*Microstegium vimineum*)

Foto: Theresa Yednock

Bron: [Wikimedia Commons](#)

[Japans steltgras](#) is een eenjarig gras dat 45 tot 105 cm hoog kan worden. De bladeren zijn relatief kort en breed waardoor de plant lijkt op een kleine bamboe. De bloeiwijze is samengesteld uit één of enkele takken die niet verder vertakt zijn. Verspreiding vindt plaats door zaad en doordat de knopen van liggende stengeldelen kunnen wortelen.

Japans steltgras is van bamboe te onderscheiden doordat de plant niet houtig is en de bladschijf aan de bladschede vastgehecht blijft. Bamboes zijn houtig en bij bladafval valt alleen de bladschijf af terwijl de bladschede om de stengel blijft zitten.

Aanwezigheid en effect in Europa

Stand van zaken in 2017: in Europa komt Japans steltgras alleen voor in Azerbeidzjan, Georgië, Rusland en Turkije.

Effect op biodiversiteit / ecosysteem

Japans steltgras vormt een dichte vegetatie waardoor andere plantensoorten worden verdrongen. Dit heeft ook negatieve gevolgen voor geleedpotigen en bosvogels. Ook wordt kieming van bomen belemmerd waardoor natuurlijke verjonging van het bos wordt beperkt. De plant verandert de eigenschappen van de bodem (o.a. verhoging van pH en stikstofgehalte). Hiervan profiteert de plant zelf, maar het voorkomt dat de oorspronkelijk soorten zich weer kunnen vestigen.

In 1919 werd de plant, waarschijnlijk onbedoeld, ingevoerd in Noord-Amerika. De plant verspreidt zich snel door een hoge zaadproductie en heeft zich al gevestigd in 26 staten met in diverse staten grote ecologische effecten in bossen. De verwachting is dat Japans steltgras zich ook kan vestigen in meerdere Europese landen en dat het daar dezelfde problemen geeft, ook in gebieden met hoge ecologische waarden zoals Natura 2000-gebieden.

Effect op ecosystemendiensten^[2]

Japans steltgras verandert het aanzien van recreatiegebieden als bossen en parken.

Overige effecten

Japans steltgras vergroot de intensiteit van bosbranden: de temperatuur van de branden wordt hoger, de brand duurt langer en de vlammen worden hoger. Hierdoor overleven minder bomen.

Deze effecten waren aanleiding voor plaatsing van deze soort op de Unielijst van [EU-verordening 1143/2014](#).

Bron: [Europese risicobeoordeling](#)

Aanwezigheid en effect in Nederland

Stand van zaken in 2017: Japans steltgras komt niet voor in Nederland.

Wet- en regelgeving

[EU-verordening 1143/2014](#)

Japans steltgras staat sinds augustus 2017 op de Unielijst met *invasieve exoten van EU-belang*. Een soort die op de EU-lijst staat mag o.a. niet meer worden verhandeld en gehouden. Verder geldt voor lidstaten de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen, te verwijderen, of als dat niet lukt, zodanig te beheren dat verspreiding en schade zo veel mogelijk wordt voorkomen. Het houden van deze soort in botanische collecties is alleen mogelijk voor (wetenschappelijk) onderzoek of ex-situ bewaring. Hiervoor moet een vergunning worden aangevraagd bij [RVO.nl](#).

Wat te doen?

Japans steltgras is niet in de handel geweest. Het gaat om een soort die nog niet voorkomt in Nederland. De plant lift onbedoeld mee met diverse producten. Dit betekent dat voor Nederland op dit moment vooral controle van handelsstromen relevant is.

Japans steltgras is relatief makkelijk te bestrijden omdat het gevoelig is voor herbiciden en zich niet vegetatief verspreid. Omdat de zaden tot vijf jaar kiemkrachtig blijven, moet de behandeling meerdere jaren worden voortgezet totdat de zaadbank is uitgeput. De zaden kunnen makkelijk op allerlei manier worden verspreid. Daarom is het belangrijk om bij waarneming de planten meteen te verwijderen.

Meer info over Japans steltgras

Oorsprongsgebied

Japans steltgras komt oorspronkelijk uit Azië (o.a. China, India, Japan en Nepal).

Habitat

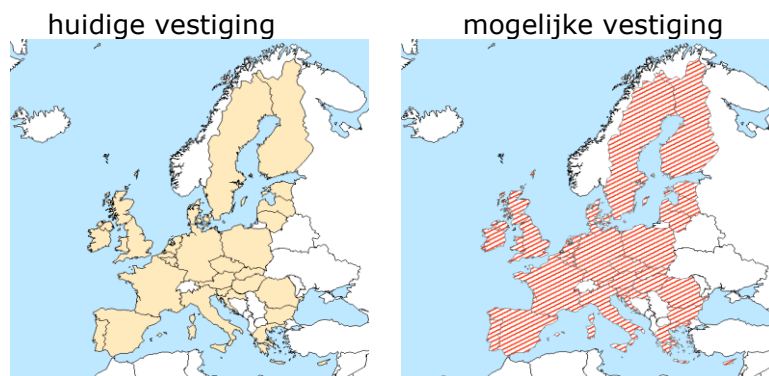
Japans steltgras kan groeien op diverse grondsoorten en bij een brede range van lichtintensiteit. De plant is zeer flexibel en vormt in korte tijd nieuwe genotypes die aangepast zijn aan de plaatselijke omstandigheden. Japans steltgras komt vooral voor in natte gebieden, maar kan zich ook vestigen in verstoorde gebieden, in bossen en half-open vegetaties. De plant is bestand tegen overstromingen.

Introductieroute Europa

Mogelijke introductieroutes zijn meeliften als verontreiniging in vogelvoer en in getransporteerde grond en in grond van potplanten. Introductie kan ook plaatsvinden door verontreiniging van kleding en schoenen van reizigers en door import van gebruikte machines en voertuigen.

Aanwezigheid in de EU

Stand van zaken in 2017: Japans steltgras heeft zich nog niet gevestigd in de EU. De verwachting is dat plant zich kan vestigen in alle EU-landen.

Introductieroute Nederland

Zie 'introductieroute Europa'.

Kans op introductie, vestiging en verspreiding in Nederland

De kans op introductie blijft aanwezig omdat het volledig voorkomen van invoer via de diverse introductieroutes vrijwel onmogelijk is. De plant heeft zich nog niet gevestigd in Nederland, maar kan dat wel. Zaden worden verspreid door water, dieren en diverse menselijke activiteiten, zoals via kleding, transportmiddelen en verplaatsen van grond.

risicobeoordeling

[Europese risicobeoordeling](#)

Bronnen

[Q-bank invasive plants](#)

Laatste update: 20-2-2018